

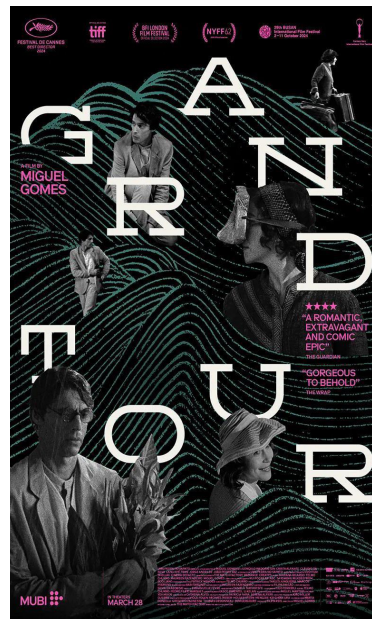
Il·lusions d'un món perdut

Entre finals del segle XVII i principis del dinou es coneixia amb l'apel·latiu de Grand Tour al viatge que feien alguns joves de l'aristocràcia europea per terres italianes per conèixer les grans obres de la Història de l'Art. El viatge s'efectuava quan els joves havien arribat a la majoria d'edat i durant el trajecte havien d'anar acompanyats d'un tutor. Era un viatge d'iniciació al gust i un retrobament amb l'imaginari del passat.

El cineasta portuguès Miguel Gomes reprèn el tema a *Grand Tour* per parlar d'un viatge pel Sud-est asiàtic que comença a Birmània, passa per Singapur, avança cap a Tailàndia, arriba al Vietnam, fins a desplaçar-se cap a Osaka, desembarcar a Shanghai i acabar perdut al cor de la jungla xinesa. Els viatgers no són joves, sinó dos amants. A Miguel Gomes no li interessa el desplaçament físic, sinó la possibilitat de contemplar el viatge com un gest d'abandonament, però també vol parlar de la recuperació d'un món que només pot arribar a cobrar vida com a somieig. El viatge és alhora un viatge físic per la geografia actual del sud-est asiàtic i un viatge mental per un imaginari situat entre la Indoxina i la Xina colonial que funciona com si fos la barreja entre un gran relat d'aventures i una tristíssima història d'amor impossible.

Per entendre el joc que ens proposa Miguel Gomes cal retornar a la seva filmografia, quan el 2012 va rodar *Tabú*. La pel·lícula, ambientada al món colonial de Cap Verd, partia de la mort d'un personatge per fer un desplaçament cap a un passat en què l'imaginari africà i la fabulació ens desplaçaven cap a l'extraordinari. A *Tabú*, la ficció es diluïa als laberints de la imaginació. *Grand Tour* també proposa un joc entre un passat mític de caràcter colonial i un present filmat gairebé com una crònica turística. Miguel Gomes captura alguns paisatges asiàtics del present, però en l'acte de captura documental el que li interessa són sobretot les representacions i les tradicions mítiques de diferents comunitats. Els titelles, les ombres xineses, les disfresses i les cançons malenconioses solquen una geografia en què el que es representa dialoga amb el mateix cinema com a espai per a noves representacions. El paisatge documental del present funciona com una sèrie de portes que s'interconnecten amb el passat i que ens desplacen cap a la història d'una fugida.

Una veu narrativa en tercera persona ens relata la curiosa història d'Edward, un funcionari del govern britànic instal·lat a Rangun el 1917 que decideix marxar el dia del casament amb Molly, la dona a qui ha d'arribar provinent de Londres. L'home viu tota mena d'aventures en el viatge, des del descarrilament del tren que viatjava a prop de Bangkok fins a una sèrie de misteriosos encontres al cor de la selva. La fugida es conver-

GRAND TOUR

Portugal, 2024

Direcció: Miguel Gomes

Guió: Telmo Churro, Maureen Fazendeiro, Miguel Gomes, Mariana Ricardo

Intèrprets: Crista Alfaiate, Gonçalo Waddington, Jani Zhao

Durada: 129 min

Gènere: drama

Idioma: portuguès

Subtítols: castellà

Data d'estrena:

14/03/2024

teix en la crònica d'algú que vol desaparèixer i perdre's als confins del món. A la segona part, la veu narrativa ens explica la història de Molly, l'esposa que estima el seu marit perdut. Molly s'assabenta de la fugida, però decideix seguir una sèrie de pistes. En el viatge troba signes de la seva estada per Singapur, a Bangkok, a Saigon i a Shanghai. Un cop al cor de la Xina prossegueix remuntant un riu cap al lloc d'una trobada impossible. Les imatges en color del present s'intercalen amb imatges rodades en estudi (Roma i Lisboa) que reconstrueixen aquells paradisos perduts des d'on sorgeixen tots els somnis. L'aventura ens remet per moments a la prosa de Joseph Conrad, a les pel·lícules de Josef von Sternberg o fins i tot a les aventures de Tintín. En aquell món on hi havia països anomenats Siam o Cotxinxina apareixen aventurers, negociants, missioners, cantants d'òpera o dones natives que coneixen els secrets dels difunts. Miguel Gomes dibuixa un camí en què l'evocat suplanta sempre l'explícit. Un trajecte en què el somni ens situa en aquest món difús entre la vida i les al·lucinacions, un món en què l'imaginari s'acaba convertint en el millor camí del Grand Tour.

Àngel Quintana

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona